

Tweede Kamer wil onderzoek naar advocatuur

Moet het verschoningsrecht gelden bij terrorisme?

Lex van Almelo, journalist

De Tweede Kamer wil dat minister Donner van Justitie een onderzoek instelt naar de advocatuur. Donner heeft dat inmiddels toegezegd. Achter de vraag naar het onderzoek gaan twijfels schuil over de betrokkenheid van de advocatuur bij Parmalat-achtige constructies, over de betaling van bekende strafpleiters en over de omvang van het verschoningsrecht.

Op 14 april jl. nam de Tweede Kamer de motie-De Vries c.s. aan: de grote veranderingen in de advocatuur van de afgelopen jaren zouden aanleiding moeten zijn 'ook daaraan een diepgaande analyse te wijden'. Ook, want het WRR-rapport over de toekomst van de nationale rechtsstaat besteedt weinig aandacht aan de rol, positie en betekenis van de advocatuur. Dat stelde PvdA-Kamerlid Klaas de Vries in januari al vast tijdens het kamerdebat over dit rapport. Volgens de inmiddels aangenomen motie van De Vries, Boris Dittrich (D66) en Wim van de Camp (CDA) is in het onderzoek aandacht nodig voor de advocaat als vertegenwoordiger van cliënt in rechtsgeding, voor de advocaat als adviseur in de (internationale) adviespraktijk, voor het procesmonopolie en het verschoningsrecht, voor de toegang tot rechtshulp voor particulieren, voor de betekenis van de internationalisering van de advocatuur en voor het functioneren van toezicht, klacht- en tuchtrecht.

BOM ONDER VERSCHONINGSRECHT

Voor zijn beweegredenen achter de motie wijst Klaas de Vries op de inleiding die hij reeds op 27 september 1996 als SER-voorzitter uitsprak op de jaarvergadering van de Orde (*Advocatenblad* 1996, p. 975-981). Toen al legde hij de vinger op de niet-

PvdA-kamerlid
Klaas de Vries

litigieuze, commerciële adviespraktijk, waar de advocatuurlijke privileges volgens hem niet zonder discussie van toepassing behoren te zijn. 'Het schijnt dat sommige bedrijfsjuristen met name de status van advocaat wensen te verkrijgen, om de werkzaamheden die zij thans dagelijks verrichten van een geheimhoudingsplicht te kunnen voorzien. Het is toch zeer de vraag of zo'n ontwikkeling in het belang is van onze rechtsorde.'

Klaas de Vries nu: 'Doordat ik die inleiding heb gehouden, ben ik alert geworden op een aantal ontwikkelingen en vraag ik mij vaak af: deugt dit wel?' Verder roepen de ontwikkelingen in de gefinancierde rechtshulp vragen op die De Vries onderzocht wil zien.

De Vries nam het verschoningsrecht (dat hij geheimhoudingsrecht noemt) acht jaar geleden ook in een andere context op de korrel. 'Vandaag is in deze zaal gelukkig geen bom ontploft. Maar ik begreep van één van uw confrères in gesprek met Sonja Barend, dat zijn geheimhoudingsplicht zo absoluut was, dat als hij van een cliënt gehoord zou hebben dat deze van plan was vandaag deze zaal op te blazen, hij daar niemand tegen zou hebben gewaarschuwd.'

Over het bom-voorbeeld voerde Boris Dittrich destijds als voorzitter van de Jonge Balie een discussie met de toenmalige rechtbankpresident Asscher. Gezien de actuele dreiging van terroristische aan-

slagen wil Dittrich nu 'een goede discussie' over de reikwijdte van het verschoningsrecht. Een andere aanleiding om de motie van De Vries te steunen, is voor Dittrich het meewerken van advocaten aan 'bepaalde constructies in de Parmalat-affaire'.

Volgens Leo Spigt, die in deze zaak optreedt voor een bank en het dossier goed kent, valt in het Nederlands rechtsgebied niemand strafrechtelijk iets te verwijten. In de Parmalat-affaire ziet hij dan ook geen aanleiding om het principe van het verschoningsrecht los te laten. Het bomvoorbeeld spreekt hem meer aan, want als Algemeen Deken was hij destijds ongelukkig met het 'duivelse' optreden van Spong (want die was het) bij Sonja Barend.

MAATSCHAPPELIJK

VERANTWOORD ONDERNEMEN

Wim van de Camp is voor een onderzoek omdat hij meer wil weten over de bijdrage van de advocatuur aan de juridisering van de samenleving. 'Om de juridisering aan de wetgever te wijten, vind ik wel erg smal'. Bovendien vraagt hij zich als CDA'er al jaren af 'waarvan grote strafpleiters worden betaald'. Die discussie is niet nieuw. Zo trof strafpleiter Mischa Wladimiroff in 1992 een schikking met het Openbaar Ministerie om van de beschuldigingen van bedrieglijke bankbreuk en heling af te zijn. De discussie over het ontnemen van de privileges vindt Van de Camp 'nog wat prematuur'. Hij wil geen 'hetze tegen de advocatuur'.

De kamer wil, in de woorden van Dittrich, een goed debat over maatschappelijk verantwoord ondernemen door de advocatuur.

Na de accountant is kennelijk nu de advocaat aan de beurt.

AGENDA

De taak van de strafrechtswetenschap

Op 14 mei 2004 organiseert de Universiteit in Leiden samen met het E.M. Meijers Instituut een congres over de relevantie van de strafrechtswetenschap voor wetgeving en beleid. Onder leiding van de dag-

voorzitter prof. mr. Th. A. de Roos zullen diverse gerenommeerde sprekers hun standpunten verduidelijken en zich mengen in de discussie over de taak van de strafrechtswetenschap. Zie voor meer informatie

omtrent het programma alsmede de wijze van aanmelding: www.meijers.leidenuniv.nl (onder conferenties).